

Naar een datagedreven gemeente Deventer

Als ik dat had geweten...

Met de nieuwe Omgevingswet willen we sneller en simpeler en dus efficiënter door procedures gaan. Het helpt als iedereen binnen én buiten de gemeente kan werken met dezelfde informatie. Dan hoeft er over het bronmateriaal - de data - geen discussie meer te bestaan. Daar willen gemeenten naartoe. Naar een datagedreven organisatie.

▲ Een dataworkshop met verschillende vakdisciplines. (foto: Coco Ribbens)

▲ De binnenstad van Deventer. (foto: Michiel G.J. Smit)

Algoritmen, open data, big data, data hubs, blockchain. Het zijn termen die steeds luider rondzingen in gemeentehuizen. Het verzamelen van informatie, dat doen overheden eigenlijk al sinds de eerste ambtenaar achter zijn bureau kroop. Goed informatiebeheer, en zeker het delen van gegevens, dat zijn we nog niet zo gewend. Maar we weten: het versnelt procedures, praat makkelijker, werkt efficiënter. En bovenal: ‘Als we keuzes maken, doen we dat op basis van betrouwbare en eenduidige informatie.’

Dat vertelt Inge Van der Velde-Hoogland, onderzoeker bij de gemeente Deventer. ‘Het gaat erom dat we onze data op orde hebben.’ Dat klinkt heel logisch, maar in een organisatie waar sociaal beleid, ruimtelijke ordening, veiligheid en publieke dienstverlening onder één dak vallen, is dat niet eenvoudig. Inge: ‘Het kan zijn dat je op één vraag verschillende antwoorden krijgt, afhankelijk van waar en hoe je de vraag in de

WEBSITES

www.omgevingswet.deventer.nl

BLOCKCHAIN: NIEUWE MANIER VAN SAMENWERKEN

Blockchain vraagt om een nieuwe manier van samenwerken. In het geval van de gemeente is dat een samenwerking tussen partijen, inwoners en gemeente. In een blockchainsysteem kunnen allerlei partijen data aanleveren. Betrouwbaarheid van data en consistentie staan hierbij voorop.

Blockchaintechnologie voorkomt handmatige fouten - bijvoorbeeld het gebruik van verouderde data of regels. Zo heeft iedereen die betrokken is bij een aanvraag of initiatief beschikking over dezelfde actuele en eenduidige informatie. Helder voor iedereen.

Hoe werkt het? Voor de pilot omgevingswet heeft de gemeente Deventer gekeken naar het plaatsen van een bijgebouw bij een woning. Het nieuwe, alles samenvoegende bestemmingsplan 'Deventer Stad & Dorpen' is daarvoor vertaald naar zogenoemde SmartContracts. Iemand die een bijgebouw wil plaatsen, ziet online direct via een verkeerslichtmodel of dit kan. Bij groen licht is de aanvraag akkoord, bij oranje laat het systeem zien welke extra acties er vereist zijn en bij rood is de aanvraag afgekeurd. De geschiedenis van de aanvraag blijft bewaard, zodat altijd duidelijk is op basis van welke data en regels een aanvraag is toegekend of afgewezen.

organisatie neerlegt. Dat moet veranderen. We willen informatie objectiever maken op basis van feiten en cijfers, niet op basis van meningen.'

Dataverleggen en datapakhuis

'Als ik dat had geweten...' Iedereen vraagt zich dat wel eens af. Informatie is soms moeilijk vast te pakken. Inge: 'Wij zien in onze organisatie nog een grote mate van "dataverleggenheid". Collega's vinden het ingewikkeld om data op waarde te schatten. Het is vaak onduidelijk welke data beschikbaar is en welke kwaliteit ze hebben.' De veelheid aan systemen en eigenaren maken het bovendien lastig om data met elkaar te vergelijken en te combineren. Toegankelijkheid en beschikbaarheid van data vinden we heel belangrijk, maar tegelijkertijd moeten we voorzichtig handelen als het gaat om bijvoorbeeld privacy en veiligheid.

Binnen de gemeente Deventer lopen meerdere pilots en projecten rondom datagedreven sturing. Basis

hierbij is het op orde krijgen van de data. Een van de eerste stappen is het aannemen van een heuse data-junkie. Deze informatiespecialist werkt aan een concept voor een 'datapakhuis' - een gegevensverzameling over de volle breedte van de gemeente.

Expeditie Deventer

Ook binnen de Omgevingswet staat datagedreven sturen in de belangstelling, het kernteam heeft monitoring als een van de pijlers benoemd. Binnen de Expeditie Deventer experimenteert de gemeente volop met nieuwe processen, proeftuinen en verschillende initiatieven in de fysieke leefomgeving (zie kaderteksten). Inge: 'Het gaat hierbij zeker niet alleen om de inzet van technologie. Het gaat vooral om een strategische verandering. Dat betekent niet redeneren vanuit de bestaande afbakening van taken, maar samenwerking zoeken door alle lagen van de organisatie en met burgers voor wie de informatie ook begrijpelijk en toegankelijk moet zijn. Daar ligt de uitdaging en de energie!' ●

WORKSHOP DATASTURING

Herinrichten van buurten, straten, pleinen; gemeenten zijn er druk mee. Maar weten we precies wat er ten grondslag ligt aan een herinrichting? Een duidelijke projectdefiniëring is van groot belang voor het maken van een toekomstbestendig herinrichtingsplan. Dit plan wordt niet ontwikkeld vanuit slechts één vakdiscipline, maar samen met meerdere. Vanuit die wens ontstond in Deventer het idee om een workshop te organiseren met als basis data. Vakinhoudelijke expertise en informatie van de wijkmanager werden verrijkt met data over bijvoorbeeld de demografische samenstelling van de buurt. De opbrengsten? Iedereen heeft hetzelfde beeld van de opgaven in de buurt, betrokkenen wisselden informatie met elkaar uit en kunnen verder met de data. Een mooie basis om vervolgens in de uitvoeringsfase samen met bewoners aan de slag te gaan!